

A. Bican
Ercilasun

Sancakkale - Çanakkale

Ahmet Bican Ercilasun

Bayramdan birkaç gün önce 18 Mart Çanakkale deniz zaferini kutladık. 18 Mart 1915, Trablusgarp ve Balkan savaşları yenilgilerinden sonra ilk büyük zaferimizdir.

İngiliz ve Fransız savaş gemilerinin, Şubat ortalarında başlayan Çanakkale Boğazı'nı geçme girişimleri 18 Mart 1915'te durdurulmuştur. Nusret mayın gemisinin boğazın en dar yerine döşediği mayınlar ve karadan yapılan topçu atışları düşman gemilerini ve askerlerini denize dökmüştür.

Böylece hem itilaf devletlerinin Rusya'ya yardımının önü kesilmiş (Bolşevik ihtilali olmuş ve Rusya savaştan çekilmiş), hem de İstanbul'un işgali iki yıl geciktirilmiştir. Boğazı geçemeyeceğini anlayan itilaf güçleri Gelibolu'ya çıkarma harekâtı yapmak zorunda kalmışlardır. Düşman birliklerine karşı **Anafartalar ve Conkbayırı'nda yapılan muharebeler Mustafa Kemal'in öne çıkmasına ve tanınmasına yol açmış, İstiklal Harbi'mizin kahramanı bu savaşlardan doğmuştur.**

Bütün bu sonuçları dolayısıyla Çanakkale savaşları gerçekten de **"bir devrin battığı yerdir."** Necmettin Halil'in **"Bir Yolcuya"** şiiri şöyle başlıyor: **"Dur Yolcu! Bilmeden gelip bastığın / Bu toprak bir devrin battığı yerdir / Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın / Bir vatan kalbinin attığı yerdir."**

Bu mısralar, bir Mehmetçikle birlikte Kilitbahir'deki o muhteşem abidede ebedileşmiştir.

Kilitbahir, Çanakkale Boğazı'nın kilidi. Fakat bir kilit daha var. İzmir körfezindeki Sancakkale. 1656 yılında yaptırılan kale Evliya Çelebi tarafından "denizin ve karanın kilidi" olarak kabul edilmiştir.

Çanakkale deniz muharebelerinin hemen öncesinde Sancakkale de kilit görevini yerine getirmiş ve düşman donanmasını körfeze sokmamıştır. 18 Mart'tan sadece sekiz gün önce, 10 Mart 1915'te tıpkı Çanakkale Boğazı'nda olduğu gibi Sancakkale'de de denize döşenen mayınlar ve topçu ateşleriyle yapılan savunma sonunda düşman bozguna uğratılmıştır.

İzmir'in Türkçü aydınlarından Celal Öcal'ın girişimiyle kurulan "Sancakkale Dayanışma Grubu" 2021 yılından beri 10 Mart zaferini anmaktadırlar. Bu yıl da 10 Mart'ta Yenikale şehitliğine giderek hem şehitlerimizi anmışlar hem de zaferimizi kutlamışlardır.

Sancakkale'yi unutmamak, orada bir müze açmak, anma ve kutlamalara katılımı çoğaltmak millî ruhun canlı tutulması için önemlidir. Tıpkı Çanakkale muharebelerinde olduğu gibi. Unutulmamalıdır ki 1933'te Çanakkale'yi Nihâl Atsız ve arkadaşları ile Millî Türk Talebe Birliği'nin az sayıdaki yöneticisinden başka kimse hatırlayıp anmıyordu.

Aslında yurdumuzun her köşesi için önemli günler vardır. Bu günler tespit edilip şehirlerimizde, beldelerimizde şenliklerle kutlanmalıdır. Erzurum'da Saltukoğulları, Erzincan'da Mengüçekoğulları, Sivas ve Tokat'ta Danişmentliler, Diyarbakır'da Artuklular, Maraş'ta Dulkadirîler, Karaman'da Karamanoğulları, Adana'da Ramazanoğulları, Antalya'da Hamitoğulları, Muğla'da Menteseoğulları, Denizli'de İnançoğulları, Aydın ve İzmir'de Aydınoğulları, Manisa'da Saruhanoğulları, Kütahya'da Germiyanlılar, Balıkesir'de Karesioğulları, Kastamonu'da Candaroğulları...

Bütün bu beyliklerle ve şehirlerimizle ilgili önemli günler panayırarla, şenliklerle âdeta bayram günleri gibi kutlanmalı, o günler gelince bölgenin halkını bir heyecan dalgası sarmalıdır.

Fetih ve kurtuluş günlerimiz bilinmelidir ki bu toprakların bir Türk yurdu olduğu akıllardan çıkmasın, birileri vatanımıza ortak olmaya ve oldurtulmaya kalkışmasın.